

Заболотний Є. Р., здобувач 2-го курсу СО «Бакалавр»
факультету історії та міжнародних відносин
спеціальності «Історія та археологія»

*ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна*

*Науковий керівник – Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ

Щодня життя підкидає нам чимало питань і проблем, які вимагають наших відповідей, роздумів, аналізу та ефективних рішень. Критичне мислення дозволяє тверезо оцінювати ситуацію, ставити запитання і шукати на них відповіді, які можуть нас задовільнити. Критичне мислення – це інструмент, за допомогою якого можна зробити своє життя успішним, вдало адаптуючись до тих чи інших зовнішніх обставин.

Критичне мислення допомагає відрізнити правдиву інформацію від фейків, яких часом більше ніж адекватного контенту, який створений з метою маніпуляції свідомістю суспільства, і, на жаль, є досить ефективним інструментом впливу на людей, неспроможних критично мислити.

На нашу думку, критичне мислення формується внаслідок синтезу набутих знань і досвіду. Критичне мислення має бути присутнім в «арсеналі» кожної сформованої та амбіційної особистості. Для здобувача воно є корисним не тільки в контексті якихось життєвих моментів чи загальнолюдських якостей, а й, насамперед, як один з «інструментів» професійної діяльності, оскільки конструктивна критика, систематизація та аналіз джерел є фундаментом будь-якого авторитетного історичного дослідження. На наш погляд, критичне мислення у практичному контексті означає адекватний, ґрунтовний, неупереджений науковий аналіз фактажу, який можна виявити в процесі різнобічного дослідження як достовірних, так і сфальсифікованих джерел. Це стосується і надміру ідеалізованих діячів, з яких державна політика ліпить ідолів для народу. Звісно, не варто повністю заперечувати «правильність» чи «неправильність» дій тієї чи іншої особистості, а варто критично осмислювати її вплив на історичний процес і причинно-наслідкові зв'язки, не забуваючи про контекст доби і людський фактор.

Щоб зберегти і «розповсюдити» критичне мислення, треба проводити повсюдну політику українізації, очистити інформаційний простір від відверто шкідливого контенту та активізувати масову культурно-просвітницьку діяльність, спрямовану на ліквідацію «радянського шлейфу» і формування проукраїнського

світогляду, насамперед серед дітей та молоді, проводити заходи з популяризації історії України і протидії російській ідеологемі «братній народ».

Отже, щоб зберегти критичне мислення, педагогам потрібно вчити здобувачів постійно розширювати та поглиблювати свої знання, робити висновки з помилок та споживати інформацію з перевірених джерел.

Ілларионова Л. Г., здобувач вищої освіти,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.

Науковий керівник – Нагорна Н. В., канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ФАКТОР СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Важливою проблемою для педагогічної теорії та практики залишається питання урізноманітнення навчального процесу, активізації пізнавальної діяльності учнів, розширення сфери їх інтересів. Сучасним учням доступні найрізноманітніші джерела інформації, але часто саме наявність готової інформації сприяє розвитку пасивності. Зникає прагнення до пошуку, пізнання, творчості, тобто діяльності. Значним внеском у педагогічну і психологічну науку щодо дослідження підвищення активності учнів у навчально-пізнавальній діяльності відзначилися: В. В. Давидов, П. Я. Гальперін, Л. В. Занков, Д. Б. Ельконін та інші. Дослідженням питань нетрадиційних форм навчання займалися такі науковці: С. Кульневич, Т. Лакоценіна, Н. Мойсеюк, Н. Островерхова, Т. Сидоренко, В. Чайка, І. Чередов та інші [1].

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати проблему використання дидактичних ігор на уроках біології та визначити ефективні методики щодо стимулювання пізнавальної активності учнів на уроках біології.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати основні підходи до дослідження проблеми використання дидактичних ігор як фактора стимулювання пізнавальної активності учнів на уроках біології.
2. Схарактеризувати дидактичну гру як один з основних методів стимулювання пізнавальної активності учнів на уроках біології.
3. Розробити методичні рекомендації з розробки і використання дидактичних ігор.

Об'єкт дослідження – дидактична гра в педагогічному процесі.

Предмет дослідження – методична система дидактичних ігор на уроках біології.